

Uvodna reč

GRGO BUTIRIĆ

Web postaje operativni sistem budućnosti

Pojedini analitičari smatraju da kompanija Google objavljivanjem svog čitača Weba ne pokušava da nadmaši rivale u toj oblasti, već da „ubije“ Windows.

GOOGLE JE POČETKOM septembra objavio probnu verziju svog Web čitača otvorenog koda, nazvanog Chrome, i izazvao veliko zanimanje korisnika računara. Govoreći o prednostima Chromea, predstavnici kompanije su posebno izdvojili JavaScript virtuelni sistem V8 uobičen u Googleu, jer on treba da omogući da Web aplikacije rade brže i bolje nego uobičajeni čitači. Osim toga, Chrome sadrži i dodatak Google Gears, koji omogućuje da radite s Web aplikacijama i kada nemate vezu s Internetom.

Google već godinama pokušava da ubedi korisnike da glomazne i složene programske pakete zamene Web aplikacijama. Chrome bi trebalo da bude ključni razlog za takvu odluku, a ako je suditi po nekim izjavama iz Microsofta, izgleda da su i rukovodioci najvećeg svetskog proizvođača softvera svesni potencijalne opasnosti. Kada se ima u vidu da nova verzija Java Scripta omogućava brže izvršavanje skriptova, AJAX i Web 2.0 aplikacije kao što su Gmail ili Google Docs trebalo bi da dođu do punog izražaja. Ukoliko se Web aplikacije zaista budu izvršavale istom brzinom i s jednakom merom interaktivnosti kao klijentske aplikacije, onda ćemo možda, u kombinaciji s Google Gearsom, dobiti pravog „ubicu“ Windowsa, kako to misle pojedini analitičari.

Šta bi, u stvari, Chrome mogao da podstakne? Pre svega razvoj brojnih Web uređaja, ne samo prenosivih, koji bi čitač Weba koristili kao jedini „operativni sistem“. Budući da je Chrome softver otvorenog koda, njegova veća raširenost olakšala bi i proizvođačima računara donošenje odluke da ga instaliraju na svojim novim modelima. Dok Microsoft u strahu od novih antimo-

nopolskih sporova izbegava da poveže svoj pretraživač Live Search i Internet Explorer, Googleu ništa ne stoji na putu da od Chromea stvori moćnu platformu za izvršavanje aplikacija i usluga zasnovanih na Webu, od pretraživanja do unakrsnog tabelarnog izračunavanja.

Da su korisnici nestrpljivo čekali na pojavljivanje softvera nalik na Chrome, govori i podatak da je Googleov čitač za samo 24 časa osvojio jedan procenat svetskog tržišta čitača Weba, ostavivši za sobom „veterane“ na tom polju kao što su Opera i Netscape.

Verovatno je za dobre početne rezultate Chromea zaslužna i odluka rukovodilaca Googlea da se nova platforma razvije praktično „od nule“. Njeni tvorcii su tu odluku detaljnije objasnili u vidu stripa objavljenog u zvaničnom Web dnevniku kompanije. „Mnoge današnje aplikacije i usluge, od gledanja i preuzimanja videa do časkanja i igranja na Webu, nisu ni postojale u vreme nastanka prvih čitača Weba. Nije bilo ništa logičnije nego da počnemo sve iz početka i da osmislimo softver prilagođen potrebama današnjih aplikacija i današnjih korisnika“, naglašavaju autori Chromea.

Zahvaljujući sistemu za vizuelizaciju, koji se zasniva na standardu otvorenog koda WebKit, dobrom upravljanju memorijom, uz visok nivo stabilnosti i bezbednosti, Chrome može biti pri-

vlačan ne samo običnim nego i poslovnim korisnicima. Uz obilje korisnih dataka koje ovaj čitač / operativni sistem ima, od Task Managera i aplikacije za preuzimanje do pretraživača i zaštite od zlonamernih programa i „pecaroša“, Chrome može postati ozbiljan takmac na tržištu čitača Weba ili tržištu operativnih sistema – a možda i na oba.

Do prevlasti na tržištu softvera i „penzionisanja“ Windowsa ipak je još dug put, i to iz dva razloga: Internet Explorerom se danas služi oko 72 posto korisnika, a Windows se nalazi na oko 90 odsto svih računara na svetu. Bez obzira na početne pohvale Chromeu, njegovi autori bi najpre morali da isprave neke uočene nedostatke (da ne zaboravimo, radi se o prvoj probnoj verziji) i da u narednim verzijama ponude neke nove, privlačne mogućnosti koje će korisnike navesti da mu daju prednost u odnosu na Internet Explorer ili Windows.

Dodatni problemi koje bi rukovodioci Googlea morali da reše jesu distribucija Chromea i njegovo prihvatanje od strane proizvođača računara. Iako je Google globalna i opštepoznata robna marka, neizvesno je da li će se proizvođači računara odlučiti da zamene Microsoftov softver Googleovim aplikacijama.

Izgleda da nas čekaju zanimljiva zbivanja na tržištu čitača Weba – ili tržištu operativnih sistema, svedjedo. Budući da godinama vlada mišljenje da se približavamo periodu u kome će se računari pretežno koristiti za rad u računarskoj mreži ili preko Interneta, možda bi Google Chrome mogao biti dobar korak u tom pravcu.

Grgo Butirić je zamenik glavnog i odgovornog urednika časopisa Mikro. Njegove uvodne reči pročitajte na adresi www.mikro.co.yu/arhiva/grgo.